

אן פולארד (משמאל) ליד אביה וחברתו
מיהו מרגל סיני

כיום אני מצטער על כך שהסגרת את הטבעת לירי השילטונות, אבל אז חשבתי שזה יעזור.
לאן היה תכשיט נוסף בעל ערך גרשי — מגן דוד ענקי. כשנסעה עם הנסיעה המפורסמת — צעק עליה מישהו בנמלהתעופה הישראלי: „איך את מעזה לענווד דבר כזה?” אן הפקידה את התכשיט בידי מבקשת אותו כליכך בכל שיחת־טלפון שלה מהכלא. השבוע שאלה שוב. התכשיט הזה מלא־משמעות עבורה, ואיני יודע מה לעשות. הבן שלי לא מפסיק לחפש, ואיני יודע מה לומר לה.
סיפורים יפים, הא? אני כותב עכשיו ספר, בעצם מסיים את כתיבתו. זה לקח לי יותר מחצי שנה. הסיבה היחידה שאני כותב את הספר שיהיה לי משהו לקחת ביד, וכך להתארח בתוכניות רדיו וטלוויזיה ולנסות לעזור לאן ול-

הישראלי. הם ניגשו למלצר ואמרו לו: „סליחה, קבענו להיפגש פה עם אדם ששמו אבי ואשתו.” המלצר הסתכל ברשימת ההזמנות וענה: „או, אתם ודאי מתכוונים למסייה סלע...”
פורסם כאילו אן וג'יי קיבלו מ־יודעי־כמה כסף. אלה שטויות! למשל: כשהם קיבלו הוראה לנסוע לפאריס, הוראה כללה טיסה במחלקה הראשונה. נאמר להם לשכור סוויטה מפרטת במלון מסוים, שהוא יקר ביותר. ארת הוא אדם מפורז, וכך שרר בלגאן גם בכרטיסי־האשראי שלו. לכן נסעו על חשבון כרטיסי־האשראי של אן. היא השתמשה בכל כרטיסי־האשראי בשביל ישראל.
כשאן פולארד תצא מהכלא — לא יהיו לה כרטיסי־אשראי. הסכום המרבי ייק ששולם לאן ולג'יי — והיווה בעצם החזר הוצאות — היה 22,500 דולר. זה שולם לג'יי בקיץ 1984, אחרי ויכוח חריף עם רפי איתן.

כשיחות הממושכות ביני לבין ג'יי. על מה דיברנו? ג'יי הוא אינטלקטואל אמיתי. הוא קרא כמות מדהימה של ספרים. זו היתה ממש חווייה לשוחח עימו. הוא תוקף נושא מכל מיני זוויות. בסוכנות (בשרות החשאי האמריקאי) לא ידעו כלל שהוא יהודי חשבו בוודאי שהוא לבנוני, בגלל מראהו.

פסק־דין בגלל אהבה

בין, אן הואשמה בכלל בריגול ל־טובת סין. איך אני מסביר זאת? אן היתה אשת־קאריירה. היא החליפה כמה מקומות־עבודה בתחום „חסי” הציבור. זהו גם תחום עיסוקי, ואן החליטה להתקדם בשטח זה.
באביב 1985 היא פגשה אשה בשם קארן ברג. זה קרה בניו־יורק. ההתמחות של אן היתה להרדיך אנשים כיצד להתנהג: מישלחות זרות, נציגים של מדינות או גופים.
קארן הסבירה לאן שהיא מחפשת מנהלת עבור מ־ישראל. היא הציעה לה אחוזים, תמורת כל הצלחה או לקוח שאן תביא. עבור בתי זה היה קידום ממשי. היא התחילה לעבוד עבור אלף דולר כיום. ברור שהיא לא עברה מדי יום.

יום אחד היא קיבלה פרויקט: להרדיך ריך סיניות בארצות־הברית. אן שוחחה על־כך עם מוריס (אביו של גונתן), שהכיר את השגריר הסיני בארצות־הברית, ושהסכים לתת לה מיכתב־המלצה.

אן אמרה לג'ונתן: „ראה, אני עובדת על הפרוייקט הסיני, ולך יש גישה לחומר על אנשי־המשלחת...”
ג'יי, כמו כל בעל מסור, מצא בעבודתו מיסמכים שהכילו מידע על זהות הנציגים הסיניים. הוא הביא מידע זה הביתה, וכך עזר לאן.
מדוע סווג מידע זה כ„סודי”? מפני שהיו שם הערות כמו „איש זה הוא בוודאי מרגל בשרות־המודיעין הסיני...”

לדעתך, אן נשפטה מפני שידעו עד כמה ג'יי מאוהב בה, וחשבו שכך יוכלו לשבור אותה ולהגיע לכל המידע המצוי ברשותו. חוץ מזה, לא עזרה לה העובדה שהיא יהודיה. אמה יהודיה.

(פרט). יש לי גם ימים שאני מתייאש. מה שאוכל אותי זה הברירות. חבריי אומנם לא התרחקו ממני, אך הם לא רוצים להיות מוטורים מכך. למדתי לדעת שהם פשוט לא רוצים לדעת. אף־אחד לא — ואני מתכוון, אף לא אחד — עשה צעד קטן לעזור לי. אני חש כדירות נוראה.

לא ידעו שהוא יהודי

הרגע הקשה ביותר עבורי היה שבע אחרי שאן נעצרה. היא הרי אשמה בריגול, גניבת מיסמכים על סין. השופט הסתכל אל תוך עיניי ואמר: „אשה זאת, ללא ספק, היא מאוד מ־סוכנת. היא יודעת את הסודות האפלים ביותר של ארצות־הברית, ולכן איני מוכן לאפשר מתן דמי־ערכות עבור שיחורה!”

כל מילה — שקר!
רגע קשה במיוחד היה עבורי ב־4 במארס השנה, יום מתן גור־הדין בענייני נם של אן וג'יי. השופט אמר: „חמש שנים” (גור־דינה של אן. גונתן נש־פט ל־18 שנים). זהו, ללא שום הסבר נוסף.

אן היתה שרויה בכאבים נוראיים. פעמיים הצטרפו להפסיק את הריון, כדי שיוכלו לטפל בה.

הרגשתי חוסר־אונים, כעס עצום. אן לא יכולה היתה לראות אותי ממקום מושבה. נתנו לנו, לארבעה נציגים מה־מישפחה, להיכנס אלולם אחרי שהציטרכנו להיאבק בזרם של עיתונאים וצלמים.

היו לי רגעים קשים רבים בחודשים האחרונים. הרגשתי לעיתים רחמים עצמיים. ביובתי על־כך כל פרוטה שהיתה לי. לא עברתי במשך שנה. אני יכול לבנות עצמי מההתחלה, אך אני מעדיף להוציא אנרגיה וזמן על עזרה וייעוץ לג'יי ואן מאשר מתן ייעוץ לזרים.

גורל? איני מאמין בגורל. גם איני רתי. אני פשוט לא בנוי לחשוב כך. המחשבות היחידות שלי היו כיצד להילחם.
לא חשבתי וחיטטתי כיצד, או היכן, טעיתי בדרך גידולה של אן.

ג'יי פולארד
בהתחלה כעסתי על ג'יי”

אן היא בתי היחידה. יש לי בן נוסף בשם ג'ון.
איני יהודי. גרושתי, אמה של אן, היא יהודיה. רוב קרוביה של אן הם יהודים אורתודוקסים.
אן היתה כבר גדולה כשהתגרשנו — בת 19. כשאן היתה בת 3, עברנו לגור באיוור של קהילה יהודית בניו־ג'רסי. אבל איני חושב שהיא הפכה להיות ממש ציונית, עד שפגשה בג'יי. הרקע של ג'יי הוא כאמת ציוני. רבים מבני־משפחתו נספו בשואה. אחיה של מילדרד (אמו של גונתן) היה מפקד בית־החולים האמריקאי הצבאי בפאריס אחרי מלחמת־העולם השנייה. הוא תרם תרופות לישראלים. ישראל לייבת למישפחה פולארד!
ג'יי ביקר עם אביו במחנות־ההשגרה. הוא חי תקופת־מה בצ'כוסלובקיה.
הנושאים האלה לא עלו אף־פעם

„הכסף שאן וג'יי קיבלו מישראל היה החזר הוצאות!” „מדריכת־התיירים, שעליה המליצו לפני אן בפאריס, היחה מרים איתן!”

„אם אן תאבד יחד מיסקלה — היא עוד עלולה למות!”
„בסוכנות־המודיעין האמריקאית לא ידעו שפולארד הוא יהודי. חשבו שהוא לבנוני.”

עכשיו אני מבין מדוע איתן התעקש על כך. מדוע הרעיון היה שיוכל אחר־כך לטעון שג'יי „מכר” את סודות ארצות־הברית לישראל תמורת כסף?

סיפור של טבעת

סיפור הטבעת המפורסמת ש־קיבלה מהישראלים מזור עוד יד תר: בעיתונים נכתב שהישראלים שיל־מו בעד טבעת־האירוסין של ג'יי לאן 7000\$ דולר. המציאו איהו רוד פיקטיבי, שכניכול קנה לאן את הטב־עת.
לקחנה את הטבעת להערכה. מדוע? מפני שממשלת ארצות־הברית דרשה את הטבעת. ופיתאום, בהערכה, הסתבר לנו שערכה של הטבעת 1800 דולר בלבד.
מזור. תהרגי אותי אם אני מבין איך ערכה צנח בתקופה כליכך קצרה!

של סלע ויגור) המליצו לפני על אשה המכירה היטב את פאריס, כאילו היתה מרריכת־תיירים. זאת היתה מרים איתן.
כשפגשה באן, התנהגה כאילו אינה מבינה אנגלית, והיה צורך בתרגום בין אן לבניה, אולם לאן היה ברור שהיא מבינה אנגלית, ועוד איך!
בתי בחורה מבריקה. קשה לעבוד עליה.

אחרי־כן האשה (מרים איתן, על פי תיאורו של אנדרסון) שלפה מדרוך עברי על פאריס, ועיינה בו בשקרנות. אן התפלאה: האם זוהי האשה שמכירה היטב את פאריס, כמו מדריכת־תיירים? אן התרשמה מאוד מהווג סלע. כמסע לפאריס נודע לאן ולג'יי לרא־שונה שם המישפחה של אביאם. עד אז הם קראו לו: „אבי”. זה מה שהיה ידוע להם.
כיצד נודע להם? הם קבעו להיפגש עם אביאם ואשתו במיסעדה בפאריס. משהגיעו לשם, לא ראו את בני הווג

ביני לבין אמה אין כמעט קשר. מאז הגירושין. כך זה נמשך כבר שנים, מאז 1979. אפילו בחודשים האחרונים, מאז הפרשה, אין כמעט קשר בינינו. אמה ביקרה אותה עכשיו שלושה ימים בלקסינגטון, בכלא.

מסייה סלע בפאריס

אני יושב כאן וחושב: לולא היש־ראלים שטיפלו בפרשה, לולא העדות של רפי איתן לפני פרקליט־המתוו האמריקאי (דג'ונבה) — לא היו יכולים להרשיע את ג'יי. לא היו לאמריקאים די הוכחות לכך!
כתבתי תסריט על הפרשה במשך חודשים. בתסריט היתה אן הגיבורה הראשית, אך בהוליווד פחדו מהתסריט הזה. פחדו שלא תהיה די אהדה כלפי אן מצד הציבור האמריקאי.
הסוף. כעת אני הגיבור הראשי, אביה

אן פולארד

בהוליווד פחדו מסרט שאן תהיה גיבורתו. ג'יי, אני חושב גם להגיע אולי לישר־אל, ולנסות ולעורר שם את דעת־הקהל.
כשזה קרה המטרה הראשונית שלי היתה: להציל את אן! חשבתי לעשות זאת תוך כדי הפרדה באופן מוחלט מג'יי, אבל אחרי שדיברתי אם אן הבנתי שלא זו הדרך. אני לא יהודי ולא ציוני, אבל אני יצור אנושי, ואני יודע להעריך גבורה. כן, אני חושב שג'ונתן פולארד הוא גיבור!
ברור שבהתחלה כעסתי עליו, על מה שעולל לבתי. אחרי־כך הבנתי שש־עיתי, והנחיתי את עורך־הדיון ששכרתי (גיימס הייבי) שלא להפריד בין ההגנה של אן והגנה של ג'יי.
כל החסכוניות של אבי הקשיש הוקדשו להגנה של אן. הכסף שהגיע מישראל היה אמור לכסות זאת, אולם האבא שלי הסכים שנקדיש אותו (המשך בעמוד 40)